A°. 1849. N°. 229.

Opregte Donderdagsche
HAARLEMSCHE COURANT
van 27 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

TURIN, 20 September.

Verscheidene aartsbisschoppen in Sardinie hebben openlijk geprotesteerd tegen het door sommige leden van de Kamer der afgevaardigden onlangs geuite verlangen, om eenige der geestelijke goederen voor staats-eigendom te verklaren.

Het blijkt, dat de kardinalen-commissie te Rome, ondanks de herhaalde bevelen van den generaal *Rostolan*, tot nu toe middel heeft weten te vinden, om het plaatsen van den brief van den Voorzitter der fransche Republiek in het romeinsche regeringsblad te verhinderen. Naar men meent, zou de commissie de komst van den heer *de Corcelles* willen afwachten, als vertrouwende, dat deze haar van die verpligting zal ontslaan.

WEENEN, 22 September.

De beraadslagingen over de staatkundige organisatie van de landen, welke den oostenrijkschen Staat uitmaken, worden met ijver voortgezet. Ook de maarschalk *Radetsky* neemt deel daaraan, maar verzuimt, ondanks zijne hooge jaren, niet, om de menigvuldige militaire wapenoefeningen, die te zijner eere worden verordend, bij te wonen, en wekt de bewondering op van degenen, die zich in zijne nabijheid bevinden, wegens de levendigheid van zijnen geest en zijn bedrijf. — Men verzekert, dat in den ministerraad eenig verschil is ontstaan, nopens de hoogste magt, aan welke het uitvoerend bewind in de bijzondere Staten behoorde te worden toevertrouwd. De militairen begrepen, dat die magt, onder het onmiddelijk toezigt des Keizers, aan militairen moest worden opgedragen, en dat alom de burgerlijke overheid, immers vooreerst, daaraan ondergeschikt behoorde te blijven; doch de burgerlijke bewindslieden hebben, met den minister *v. Schwarzenberg* aan hun hoofd, zeer ernstig daartegen geprotesteerd.

— Naar men verneemt, bestaat het belegeringscorps van Komorn thans uit 70,000 man, waaronder 18,000 Russen. De 52,000 Oostenrijkers maken uit: 42 bataillons infanterie, 5 bataillons jagers, 23 eskadrons ruiterij, met 140 stukken geschut.

Intusschen verzekert men nu van eene ministeriële zijde, dat 'er steeds met de bezetting der genoemde vesting wordt onderhandeld, en dat 'er mogelijkheid bestaat, om, door het verleenen van zeer gunstige voorwaarden aan dezelve, tot een verdrag te geraken.

De oostenrijksche zeemagt bestaat thans uit 4 fregatten, waaronder de *Minerva* van 60 stukken; zes korvetten; acht brikken; 5 schoners en 5 gewapende stoomschepen. Op stapel staan een fregat, eene brik, twee schoners en vier stoomschepen.

— De Groothertog van Toscane en de Hertog van Modena worden alhier verwacht. De eerste is reeds in Brück, de andere in Grätz aangekomen. De moeder des Keizers, aartshertogin *Sophia*, bevindt zich weder in Insprück en de hertog *van Bordeaux* is met zijne gemalin en met de hertogin *van Angoulême* naar zijn kasteel aan de hongaarsche grenzen teruggekeerd.

BERLIJN, 25 September.

[*Uit bijzondere berigten.*] De beide Kamers arbeiden met ijver, om ten spoedigste met de herziening van de pruissische Constitutie gereed te geraken. Dusgenaamde interpellatien, die anderzins in wetgevende vergaderingen niet zeldzaam zijn, heeft men gedurende de tegenwoordige beraadslagingen, welke nu reeds zeven weken hebben geduurd, nog niet noodig geoordeeld. De leden, die den meesten invloed hebben en naar welke de meerderheid zich schijnt te voegen, beijveren zich, met gemeen overleg, om vóór den 15den October, 's Konings geboortedag, den arbeid te voltooijen, en Z. M. aldan een nieuw verbond tusschen de Kroon en het volk ter goedkeuring aantebieden. Gisteren zijn de leden der beide Kamers, ten getale van 400, te Potzdam bij den Koning ter maaltijd geweest, en op de hartelijkste wijze ontvangen. Het is dan ook merkwaardig, hoe gunstig de toon der tegenwoordige beraadslagingen der beide vergaderingen afsteekt bij dien, welke in 't verleden jaar om dezen tijd en nog later gehoord werd.

Het antwoord van Oostenrijk op de voorslagen van Pruissen, betreffende de benoeming der scheidsmannen, bij een mogelijk verschil van gevoelen tusschen de pruissische en oostenrijksche leden van het centraal bewind voor geheel Duitschland, is nog niet ingekomen. Pruissen verlangt, dat niet alleen de vier koningrijken Beijeren, Saksen, Hanover en Wurtemberg daarbij vertegenwoordigd zullen worden, maar al de Vorsten van den voormaligen duitschen Bonds-staat. Men vleit zich steeds, dat ook in dit opzigt een vergelijk getroffen zal worden. Mogt dit gelukken, dan zal Pruissen onmiddelijk den klein-duitschen Rijksdag te Erfurt bijeenroepen, om 't even of Hanover al of niet daartoe medewerke. Het laatste wordt meer en meer waarschijnlijk, want, ofschoon van de pruissische zijde de zamenstelling van het klein-duitsche scheidsgerigt te Erfurt reeds ambtshalve is afgekondigd, heeft Hanover ook in dit opzigt weder bezwaren opgeworpen, zonder welke die instelling reeds in werking zoude behooren te zijn. — De heer *v. Radowitz* wordt genoemd als de pruissische gezaghebber bij den Rijksdag van Erfurt.

FRANKFORT, 24 September.

[*Uit bijzondere brieven.*] De door de beijersche Regering, bij monde van den voorzitter van het bewind, den heer *v. d. Pfordten*, in de zitting van de Kamer der afgevaardigden van den 21sten dezer gedane mededeelingen, betreffende de door haar gevolgde staatkunde ten opzigte van een Centraal-bewind voor Duitschland, hebben onder de leden dier vergadering eene niet geringe spanning verwekt. Deze mededeelingen komen hoofdzakelijk op het navolgende weder: dat de beijersche Regering zich in deze aangelegenheid steeds heeft ten doel gesteld, om een algemeen Centraal-bewind voor geheel Duitschland in werking te brengen, en zich omtrent eene bepaalde Constitutie voor het gezamenlijke duitsche vaderland met de overige Regeringen te verstaan; dat Beijeren echter in zijne bemoeijingen daartoe niet is geslaagd, ten gevolge van de verklaring van Oostenrijk in Junij j. l., dat dit Rijk, te midden van de vele verwikkelingen, waarin het zich destijds bevond, zich omtrent deze aangelegenheid niet kon uitlaten.

De minister heeft verder aangekondigd, dat de beijersche Regering daarna getracht heeft zich met Pruissen te verstaan, omtrent eene aansluiting aan het duitschpruissisch Verbond, en daartoe voorstellen heeft gedaan, omtrent wenschelijke wijzigingen in de door Pruissen ontworpene Constitutie; — dat deze hoofdzakelijk betrekking hadden op de magt van den Vorsten-raad, — op de accijnsen, — op de belastingen, welke van erfenissen worden geheven, wanneer de erfgenamen vreemdelingen zijn, — op de vrijheid van vreemdelingen, om zich te mogen vestigen en bedrijven uitoefenen, en op de kieswet; — dat Pruissen echter heeft geweigerd, aan deze vorderingen toetegeven, met uitzondering van die, welke de accijnsen en de kieswet betreffen, en dat de onderhandelingen tusschen Beijeren en dien Staat daarop zijn afgebroken.

De minister heeft bepaaldelijk verklaard, dat Beijeren bezwaarlijk dergelijke Constitutie kan aannemen, uithoofde het grondbeginsel der parlementaire frankforter Constitutie, te weten het vormen van geheel Duitschland tot één Staat, ook daarin heimelijk doorstraalt, en eene zoodanige éénheid strijdig is met de belangen en den geest der duitsche volkeren; — dat de met verscheidene duitsche Staten, door den onder-staats-secretaris van het thans nog bestaande Centraal-bewind van Duitschland, den heer *v. Biegeleben*, aangeknoopte onderhandelingen, om alsnog eene vereeniging van alle Staten tot stand te brengen, wel niet geëindigd zijn, maar toch weldra zullen afloopen, en dat Beijeren *zal wachten met het uitspreken van zijn laatste woord in deze gewigtige aangelegenheid, tot dat Oostenrijk zich bepaaldelijk te dezen aanzien zal hebben verklaard.*

Over het algemeen schijnt men van oordeel te zijn, dat Oostenrijk zich moeijelijk aan eene centrale Regering over Duitschland kan aansluiten, ten gevolge van de zoo verschillende volksstammen, waaruit dit Rijk zelf is zamengesteld, en dientengevolge meent men te mogen besluiten, dat ook Beijeren niet ligtelijk tot eene aansluiting aan de noord-duitsche Staten zal kunnen overgaan. — De verklaring van den minister *v. d. Pfordten* in de Kamer der afgevaardigden heeft, naar luid van bijzondere brieven uit Munchen, aldaar over 't algemeen een zeer onaangenamen indruk gemaakt, — ook onder de ultramontaansche partij.

Dat de eenheid onder het duitsche leger tot nu toe niet bestaat, is onder anderen gisteren weder gebleken, daar in de nabijheid dezer stad tusschen oostenrijksche, pruissische en beijersche soldaten op nieuw erge rlijke twisten hebben plaats gehad, waarbij zelfs bloed heeft gestroomd, zoodat er ernstige maatregelen tot herstel der orde noodig zijn geweest. Vele der belhamels zijn gevat en gevangengezet.

Z. K. H. de *Prins van Pruissen* is heden van hier vertrokken, echter niet, zooals men verwacht had, naar Berlijn, doch naar Karlsruhe. Hij zal zich evenwel spoedig naar de eerstgenoemde stad begeven.

PARIJS, 24 September.

Naar men verneemt, is de Voorzitter der Republiek voornemens, om bij de heropening der zitting van de Wetgevende Vergadering, welke heden over 8 dagen zal plaats hebben, eene officiële mededeeling te doen. Dit berigt wordt door een der ochtendbladen medegedeeld, en is door de meeste dagbladen overgenomen, met bijvoeging echter, dat het allezins bevestiging behoeft.

— De raad van ministers is heden vereenigd geweest, onder het voorzitterschap van den heer *L. Napoleon*. In denzelven is het romeinsche vraagstuk weder behandeld geworden, en naar men algemeen verzekert, is hetzelve nog zeer ver van eene schikking verwijderd, en zou de Paus volstandig weigeren, om eenige inschikkelijkheid hoegenaamd te betoonen. In eenige dagbladen leest men, dat de Paus onlangs in zijn slaap eene bovennatuurlijke verschijning heeft gehad, waarbij hem bepaald zou zijn *verboden*, op eenig punt toetegeven aan de vorderingen der diplomatie. Zooveel schijnt inmiddels zeker, dat de kardinaal *Antonelli*, die een grooten invloed uitoefent, den Paus afraadt, om toetegeven, op grond onder anderen, dat de zoogenaamde gematigde partij zich die gunst door hare zwakheid en werkeloosheid geheel onwaardig heeft gemaakt.

— De geneesheeren, welke den minister *de Falloux* behandelen, verklaren, dat die bewindsman spoedig geheel hersteld zal zijn. — De geruchten, nopens eene aanstaande wijziging van het ministerie, hebben geheel opgehouden, en men meent, dat de minister *Dufaure* meer dan vroeger kans heeft, om aan het hoofd van het departement van binnenl. zaken te blijven.

— De schrijvers van het hoofdorgaan der gematigde partij, het steeds zeer geachte *Journal des Débats*, verkondigen, ter zake der oproeping van de Bergpartij tot het plegtstatig vieren van den verjaardag der invoering van de eerste Republiek, dat die oproeping alles behalve een loflied op den vrede kan worden genoemd. Die schrijvers vragen, waarom toch de aanhangers der Bergpartij in woede ontstoken zijn; — wat zij nog meer begeeren, dan hetgene zij thans reeds bezitten, en of zij niet vreezen, na het treurige tafereel, 't welk zij van den algemeenen toestand des lands hebben opgehangen, dat het volk zich tot hen zal keeren en hun zal toeroepen: „Zietdaar, wat wij met de Republiek gewonnen hebben; zietdaar, waar wij gekomen zijn, twee jaren na de omwenteling, welke ons allen geluk moest aanbrengen en ons stellen in het bezit van rijkdom, magt en alle mogelijke aardsche goederen."

In dat betoog leest men verder: „De aanhangers der Bergpartij zullen gewisselijk antwoorden, dat de Republiek, in welker gezegend bezit wij thans zijn gesteld, niet *de ware*, dat wil zeggen *de hunne* is; maar, den Hemel zij dank! deze is de eenige reden, waarom het land die Republiek behoudt. Frankrijk heeft genoeg van het gouvernement der Bergpartij en van de Regering op de straat, en de naäpers van den 22sten September 1792 hebben zeer wel gehandeld met het vieren van hun feest in de diepst mogelijke stilte. Wij zouden hen daarin niet hebben gestoord, indien zij niet het middel hadden weten te vinden, om die daad van voorzigtigheid te doen doorgaan voor eene daad, waaruit men zou moeten opmaken, dat zij werkelijk moed hadden en vertrouwen stelden op hunne goede zaak. Maar de Bergmannen onthouden zich van alle openlijke vertooningen, en weet gij waarom? Opdat de onmagt van de Regering duidelijk worde, en, ingeval deze 's lands geldmiddelen niet weet optebeuren, het krediet niet kan herstellen of de algemeene ellende verminderen, de schuld daarvan enkel en alleen op haar hoofd kome. Zulks zou regtmatig zijn, indien slechts zij, die klaagden, niet hadden medegewerkt tot de nationale ramp. Van wie toch erlangden wij dat noodlottige erfdeel; wie stortten ons in den afgrond, en tarten ons nu, om ons daaruit te redden? Die eerlijke lieden! Zij werpen een geheel volk in het water, en zeggen dan, met de armen over elkander geslagen: Zwem, als gij kunt; red u zoo goed mogelijk en zoo als gij wilt; wat ons betreft, wij gaan in onzen familiekring den roemrijken dag van 22 September vieren."

Ten slotte van dit betoog beweren de schrijvers van het boven vermelde dagblad, dat het den aanhangers der Bergpartij in 't minst niet voegt, om te gewagen van teruggang, vermits zij zelven klaarblijkelijk personen zijn, die den teruggang willen; — eindelijk, dat de voorstelling van de Republiek van 1792 of 1793 thans niet alleen geene ijzingwekkende bloedige afschildering der vroegere gebeurtenissen zou zijn, maar eene *onmagtige karikatuur.*

LONDEN, 24 September ('s avonds).

Volgens de laatste berigten uit Balmoral, achtte men het niet onwaarschijnlijk, dat H. M. nog niet den 27sten dezer te terugreis uit Schotland zou aannemen, indien het schoone weder bleef aanhouden.

Een der iersche bladen spreekt van het bouwen van een zomer-verblijf voor H. M. in Ierland, en wel op de iersche kust bij Killiney, op ruim twee uren afstand van Dublin. Reeds zou een voornaam bouwkundige zich bezighouden met het maken van een plan van zoodanig gebouw.

— Met de stoompaket *Trent* zijn gisteren avond de gewone west-indische en mexicaansche brieven te Southampton aangekomen, benevens 90,712 dollars voor rekening van de houders van mexicaansche schuldbrieven, en 1,152,862 d. voor koopmans-rekening. De berigten melden weinig belangrijk nieuws. Op Jamaica (22 Augustus) waren vele zieken; het weder en het vooruitzigt op den oogst van 1850 waren gunstig; de handel bij voortduring zeer gedrukt.

— In de laatste veertien dagen is de ziekte onder de aardappelen in Ierland sterk toegenomen. Men denkt, dat een vierde of een derde van het gewas daardoor verloren zal zijn; maar deze berekening rust nog louter op gissing.

'S GRAVENHAGE, 26 September.

Z. M. de Koning is gisteren alhier teruggekomen. — Heden ochtend is H. M. de Koningin, met de beide jonge Prinsen, naar Duitschland vertrokken. — Prins *Hendrik* wordt donderdag verwacht, en men verzekert van goederhand, dat bij H. M. de Koninginne-moeder volstrekt geen voornemen bestaat, om, gelijk verbreid is geworden, zich buitenslands te vestigen.

— Gisteren avond hebben de ministers eene zeer langdurige vergadering gehouden.

Te Amsterdam van 22 tot en met 24 Sept. aangetast 32, overl. 22. Totaal sedert 5 Junij: 3098 lijders, 2038 overl.

Te Groningen zijn van 20 tot 24 September geene personen door de cholera aangetast, geene overleden, hersteld 20. Totaal: 1446 aangetast, 696 overl., 714 hersteld; nog in behandeling 36. — Ten platten lande in de provincie Groningen zijn in de laatste dagen nog enkele gevallen der ziekte voorgekomen, als: te Ulrum 2, te Usquert 1, te Martenshoek 1, te Nieuw Pekela 2.

Te Zwolle zijn van 17 tot 23 Sept. 20 personen aangetast, overl. 8, hersteld 29.

Te Deventer van 13 tot 19 Sept. aangetast 18, overl. 21, hersteld 15.

Te Coevorden zijn van 15 tot 22 Sept. aan de cholera overleden 6 personen.

Te Assen en Smilde zijn in de laatste dagen geene personen door de ziekte aangetast.

Te Utrecht van 23 tot 25 Sept. aangestast 4, overl. 2 hersteld 8.

Te Beilen (Drenthe) is, op eene bevolking van 2700 hoofden, van 29 Julij tot 24 Sept. slechts één persoon overleden.

— De *Staats-Courant* deelt een voorloopig verslag mede, omtrent den oogst in Overijssel, over het jaar 1849, waarin hoofdzakelijk het volgende voorkomt:

De *tarwe* is tamelijk door den winter gekomen. Door den te weelderigen groei is zij later in de omstreken van Kampen wel wat gaan liggen, zoodat men vreest, dat de qualiteit tegen zal vallen; de quantiteit is echter voldoende, en ook in de andere districten van dit gewest, waar tarwe verbouwd wordt, rekent men haar vrij goed gelukt. Ofschoon de opbrengst van het stroo minder dan in het vorige jaar was, stelt men het zaad daaraan gelijk.

De *rogge* is zeer goed gelukt, met uitzondering van eenige akkers in het derde district, welke door de vorst geleden hebben, en waarvan de halmen slecht geladen zijn. Over het algemeen is men, zoowel over de qualiteit als over de quantiteit, tevreden, ofschoon er minder stroo dan in het vorige jaar gewassen is.

Over het algemeen is de *wintergarst* goed gelukt. — De *zomergarst* is goed gelukt, zij is beter dan in het vorige jaar.

De *haver* was goed geladen, en de akker goed bezet, terwijl het stroo bijzonder lang was. Alleen naar den zoogenaamden veldkant, of de hooge zandige streken van Wijhe, Olst en Heino, leed dit gewas algemeen veel van de late sterke vorst, zoodat men daar slechts op een half verbouw rekent.

Boekweit. In het voorjaar zijn zeer vele akkers in de meeste streken dezer provincie geheel of gedeeltelijk door de nachtvorst vernield, zoodat zij omgeploegd en ten tweeden male bezaaid werden, ten gevolge waarvan de boekweit eerst laat in September zal rijp worden, daar zij in het begin dezer maand nog in vollen bloei stond, en zaad begon te zetten, hetgeen bij een gunstig najaar een goeden oogst doet hopen; doch hier en daar lijdt dit gewas reeds weder van de nachtvorsten. — De boekweit, die niet van de voorjaarsvorsten geleden had, is zwaar geladen, en belooft een buitengewoon voordeeligen oogst.

Het *koolzaad* is onder Wijhe en Olst geheel mislukt; wat nog door de winter-vorst was gespaard, is door de Mei-vorst vernield; slechts enkele kleine plekken zijn door eene bijzonder gunstige ligging gespaard geworden. Het zomer-koolzaad in Twenthe, dat slechts bij kleine hoeveelheden, voor eigen gebruik gezaaid wordt, is goed uitgevallen.

Het *vlas* is goed gelukt, en onder Wijhe en Olst buitengewoon goed van qualiteit en quantiteit.

De *erwten* schijnen een goed verbouw te zullen opleveren.

De *paardenboonen* staan goed te velde; men verwacht echter, dat op het goede loef de peul schraal zal zijn.

De vroegrijpe *aardappelen* zijn meestal goed gelukt, als zijnde goed van smaak, waarbij de akker overvloedig afleverde. De latere aardappelen hebben eenigermate van de vorst geleden; de ziekte der vorige jaren heeft zich in de eerste dagen van Augustus (en alzoo later dan gewoonlijk) wederom algemeen vertoond, in dier voege dat veel loof verdord is. Het bederf schijnt zich intusschen voornamelijk tot het loof te bepalen en den knol minder aan te doen; ofschoon het blad even sterk als in het vorige jaar, zoo niet sterker, is aangetast, heeft de aardappel vrij wat minder geleden, zoodat de zieke in sommige streken gerekend worden slechts een tiende van de opbrengst te zullen bedragen. Men vleit zich derhalve, dat de knol der latere soorten minder dan in vorige jaren zal zijn aangetast, en dat bij de ruime uitpoting van aardappelen, de oogst aan de behoefte volkomen zal kunnen voldoen; voorshands toont de prijs, die omstreeks *f* 1 tot *f* 1,60 het mud bedraagt, dat men geen gebrek gevoelt of vreest.

De *meiknollen* zijn best gelukt. — De *wortelgewassen* zijn goed geslaagd. — Over het algemeen belooft de *spurrie* eene goede opbrengst.

Er was bijzonder veel en goed *gras* en *hooi*.

Vruchtboomen. Peren en pruimen zijn over het algemeen vrij overvloedig. De appelen beloven niet veel, en hebben bovendien weinig aftrek, ten gevolge der thans heerschende ziekte.

— De *Staats-Courant* meldt, dat de laatste berigten nopens den toestand van het aardappelen-gewas aldus luiden:

Gelderland. In het laatst van Julij en in den loop van Augustus zijn, met zeer weinige uitzonderingen, alle aardappelvelden opvolgend door de bekende ziekte aangetast geworden. Bij het rooijen der vroege soorten is gebleken, dat de knol niet in die mate was aangetast als het loof deed vreezen. Op sommige velden bevond men de vrucht gezond, op andere vermengd met zieke, en weder op enkele met schijnbaar gezonde, die, na veertien dagen tot drie weken aan de lucht blootgesteld te zijn geweest, tot bederf overgingen. Over het algemeen mag men zeggen, dat desniettemin de oogst der vroege soorten voldoende is geweest; dit getuigen ook de marktprijzen, die gesteld kunnen worden tusschen *f* 1 en *f* 1,50 per mud. — De aangevangen oogst der late soorten schijnt zeer gunstig te zullen uitvallen. Volgens informatien worden er zeer weinige zieke aangetroffen, doch zal binnen eenige weken moeten blijken, of deze soorten niet bezwangerd zijn met de ziekte-kiem en later tot bederf overgaan.

Noord-Holland. In deze provincie heeft de ziekte geenszins de verwoesting aangerigt, waarover men zich in vorige jaren heeft beklaagd. Wel kan de ziekte gezegd worden algemeen verspreid te zijn; doch, bij vergelijk met vroeger, kan zij niet dadelijk verontrustend genoemd worden. Slechts zeer weinige gemeenten geven het verlies van den oogst als eenigzins belangrijk op; ver de meeste hebben slechts een betrekkelijk gering verlies te lijden. In het algemeen kan worden aangenomen, dat de ziekte van deze vrucht van weinig of geen invloed zal zijn op den prijs, om den aanzienlijken aardappelbouw, welke dit jaar plaats vindt.

Groningen. Op alle kleigronden en de vruchtbare aan zee gelegen zavelgronden, waar weleer de beste en fijnste aardappelen in groote hoeveelheid werden aangetroffen, is deze teelt in de laatste jaren zeer verminderd, wegens het jaarlijks voorkomen der rotziekte onder dit nuttig gewas. — Ook dit jaar heeft de ziekte zich daarin vrij algemeen vertoond, doch gelukkig zooveel later dan in de laatste jaren, dat de vroege aardappelen vrij goed gebleven zijn, en ook de late of winter-aardappelen niet zoo veel geleden schijnen te hebben als in 1848. Van de late zal men echter op de klei welligt niet meer dan een vierde van een gewoon gewas bekomen. —

Meer bemoedigend zijn tot dusver de berigten uit de zand- en veenachtige gronden, waar de ziekte inderdaad veel minder schade heeft te weeg gebragt dan in het vorige jaar. Op de zandgronden zal men, dooreengenomen, waarschijnlijk op twee derden van een gewoon gewas kunnen rekenen. Hoewel de oogst nog niet afgeloopen is, meende men echter, dat in vele streken het kwaad erger schijnt dan het wezenlijk is, daar er akkers zijn, waarvan het loof geheel zwart en verdord is en waarvan de knol evenwel bij de uitdelving geene geheel ongunstige uitkomsten oplevert. Dit, gevoegd bij den overvloed en de over het algemeen goede hoedanigheid der eigenlijke granen en bij den goeden wasdom der wortelen en andere aardvruchten, der peulvruchten, enz., is oorzaak, dat er voor gebrek aan levensmiddelen, hier geene vrees bestaat.

— Als een voorbeeld van buitengewone vruchtbaarheid wordt door de *Groninger Courant* medegedeeld, dat in den hof Asinga, te Middelstum, den med. dr. *Wickers* toebehoorende, van een appelboompje geplukt zijn 5276 appelen, ruim zes ned. mudden vullende, nadat zeker 1000 stuks daarvan afgevallen waren. De stam van dat boompje is slechts 90 ned. duimen hoog, en heeft op het dikste niet meer dan 19 duimen in doorsnede. Op dien stam zijn slechts drie hoofdtakken, waarvan de zwaarste aan den wortel een omvang heeft van 42, en de ligtste van 31 duimen. Dat boompje was onderschraagd door een raam, waarover de takken tot op den grond neerhingen als die van een treurwilg. Van buiten was bijna geen blad zigtbaar, en aan sommige dunne takjes hingen 60 à 70 appelen.

— De *Drentsche Courant* meldt, dat door een landbouwer in Drenthe de gewone *teer* met het beste gevolg is aangewend als genees- en voorbehoedmiddel tegen de longziekte. Aan alle koeijen op den stal, zoo wel gezonde, als zieke, werd elken ochtend een weinig teer om den neus gestreken, 't welk door de koeijen gedeeltelijk werd opgelikt. Onder deze behandeling is, volgens den berigtgever, de ziekte geheel van den stal geweken; van 20 stuks vee zijn slechts 6 aangetast, waarvan 3 gestorven en 3 genezen zijn.

— De engelsche dagbladen melden, dat de bekende rijke londensche Israëliet *Mozes Montefiore*, welke onlangs van eene reis naar Palestina te Londen teruggekomen is, te Damascus een groot hospitaal en twee scholen voor behoeftige Joden gesticht heeft. Bovendien heeft bij eene aanzienlijke som gelds onder zijne arme geloofsgenooten uitgedeeld. De Israëliten te Damascus hebben hem, ten blijke van hunne dankbaarheid, den titel van „ Nassi (Prins) der Israëliten van Damascus" gegeven.

— Voor de paarden-markt te Utrecht van 24 September zijn aangeheven 264 paarden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 26 September. Den 25sten dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Agnes*, kapt. Jones van Akyab, Winther van Drammen, Sap van Antwerpen en Mink naar Genua terug uit zee en uitgezeild N. Delin naar Stokholm, M. D. Puister en G. D. Puister, beide op avontuur; de wind z. w. tot w. n. w.

Den 24sten dezer is in het Vlie binnengekomen van der Wijk van Koningsbergen, van Reen van Wismar, Konterman van Hadersleben, Ellertsen van Bergen, Andresen en Sprik, beide van Fredrikstad, Barrack, Lenger en Colyer (st.), alle 3 van Hamburg en uitgezeild Dijkhuis en Meijer, beide naar Dantzig, Kolk naar Kopenhagen, Larsen naar Arendahl, de Jong naar Osterrisoer, Kramer, Munning, Diepenbroek en Heeres, alle 4 op avontuur.

Te Helvoet zijn aangekomen Smith (st.) van Londen en Swiers van Stettin. Te Brielle Goodburn en Hart, beide (st.) van Londen, Oliver (st.) van Jarmouth, Saweyer (st.) van Hull en Wood (st.) van Goole.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 26 *September.*

	pct.		gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	53½ à 54	53¾
〃 〃 〃	3	63½ 〃 ¾	63⅝
〃 〃 〃 resc.	3	〃	
〃 〃 〃	4	83¾ 〃 84¼	84
〃 Oost. Ind. Leen.	4	〃	
〃 Am. Synd.	3½	〃	
〃 Handelmaatsch. *resc.*	4½	〃	
〃 Holl. Spoorw.		〃	
〃 Rijn 〃	4½	〃	
〃 Aand. Haarl. Meer	4½	〃	
ENGELAND. Gecons.	3	〃	
FRANKRIJK. Certific.	3	〃	
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	104½ 〃 105	104¾
〃 〃 〃 1828/29	5	104¼ 〃 ¾	104½
〃 〃 Amst. 1831	5	93½ 〃 94	93¾
〃 leen. 1840	4	86¼ 〃 ¾	86½
〃 inschr. *Stieglitz*	4	83½ 〃 84¾	84½
〃 〃 grootb.	6	64 〃 ½	64¼
〃 Certific.	6	64½ 〃 65	64¾
〃 Neg. Hamburg	5	〃	
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—		〃	
〃 〃 1835 〃 500:—		142½ 〃 143½	143
〃 Oblig.	4	〃	
PORTUGAL. Neg. Londen.	3	30 〃 ½	30 5/16
〃 〃 〃	3	31½ 〃 ¾	31⅝
〃 Binnenl.	5	〃	
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	11¼ 〃 ½	11 5/16
〃 〃 onbep. St.	5	11¼ 〃 ½	
〃 Coupons		7¾ 〃 8½	
〃 Neg. Londen 1842	3	35¾ 〃 36¼	36
〃 Binnenl. Schuld	3	27¼ 〃 ½	27 5/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Geld*	5	〃	
〃 〃 〃 〃	4	〃	
〃 Metal.	5	84¾ 〃 85½	85⅛
〃 〃 Neg. Lond.	5	〃	
〃 〃	2½	44½ 〃 45	44 13/16
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1¼	〃	
VENEZUELA. Neg. Londen	2	〃	
MEXICO. Neg. Londen	5	26¾ 〃 27¼	
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	94¾ 〃 95¼	95
Geld op Beleening		2½ 〃	
dito op Prolongatie		2½ 〃	

Frankrijk originele certific. 3 pct. 53 1/16. Brazilie neg. 1824, 87¾. Peru 53⅜.

De binnenl. fonsen zijn heden met weinig verandering nagenoeg als gisteren gebleven. Spanjaarden iets flaauwer. Portugezen goed prijshoudende; nieuwe 26½, 27¼. *Russen en Franschen onveranderd. Oostenrijksche fondsen gezocht; n. metalliek* 89, ¾, ½. *Brazilianen iets lager.*

Prijzen van Coupons: Metalliek *f* 27,50; Napels. *f* 24,90; Div. in £ *f* 12,02½; Eng. Russen *f* 12,02½; Frans. *f* 56⅜; Belg. *f* 56⅜; Pruiss. *f* 34⅝; Hamb. Russen *f* 36½; Russen in Z. R. *f* 37; dito Papier *f* —; Pools. in fl. *f* 27⅜; Coup. Grenada 1 Junij 1848 *f* 10.80 per £; Coup. Portug. 1 Jan. 1848 *f* 19½ per £ 2; dito binnenl. schuld n°. 12 *f* 41.

WEENEN, 22 September. De 5 pc. Metall. 96¼ à ½; 2½ pc. 48¾ à 49. Bank-actien 1210 à 1218.

BERLIJN, 24 September. De 4 pc. Russen bij *Stieglitz* 90. Polen 81¼. De 3½ pc. Schuldbr. 89.

FRANKFORT, 24 September. De 5 pc. Metall. 88⅞; dito 2½ pc. 46. De 2½ pc. Ned. 54¼. De 3 pc. Spaansche binnenl. 27⅛ à ¼.

LONDEN, 24 September. De 3 pc. gecons. resc. 92¾ à ⅞. Spanje 17½ à 18, en 34¼ à ¾. Peru 56 à 58. Portugal 29 à 30. Mexico 27½ à 28. Grenada 16½ à 17½. Nederl. 54¾ à 55¼.

PARIJS, 24 September. De 5 pc. cont. 88,75; ult. 88,85. De 3 pc. cont. 55,95; ult. 55,90. Bank-actien 2330. Rome 78. De 3 pc. Spaansche binnenl. 35½.

ANTWERPEN, 25 September. De 5 pc. Spanje 11⅜; 3 pc. binnenl. 27 7/16. De 5 pc. Belgie 95¾; dito 2½ pc. 49¼ à 49.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 26sten *September* 1849.

Madrid,	3/m. *f*	251	à	c.	Bord.,	½ uso *f*	56 50	à c.
Bilbao,	—— 〃	250	à	–	Londen,	2/m. 〃	12 07½	à –
Cadix,	—— 〃	252	à	–	——	zigt 〃	12 12½	à –
Sivilien,	—— 〃	249	à	–	Hamb.,	—— 〃	35 06	à 07 –
Lisbon,	—— 〃	42	à	–	——	2/m. 〃	34 87½	à –
Port à Port,	—— 〃	42	à	–	Ween.,	6/w. 〃	33	à –
Napels,	2/m. 〃	79	à	–	Augsb.,	—— 〃	35 25	à –
Livorno,	—— 〃	28 25	à	–	Frankf.,	—— 〃	99 25	à –
Genua,	—— 〃	44 75	à	–	Petersb.,	2/m. 〃	186	à –
Parijs,	zigt 〃	56 87½	à	–	Rotterd.,	—— 〃	12½	à –
——	2/m. 〃	56 50	à	–				

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 26 September. Roode *Tarwe* met eenigen handel goed prijshoudend; Pools. flaauw en zonder handel; 129 ℔ j. Hoogl. Kleefs. *f* 250; 127 ℔ j. Munst. *f* 243; 128, 130 j. Bovenl. op levering *f* 240, *f* 250; 128 ℔ r. Dantziger *f* 248; 125 ℔ j. Zeeuws. *f* 235; 132 ℔ Kubanca *f* 275. — *Rogge* alleen tot vorigen prijs verkocht; 122 ℔ Norder *f* 130. — *Haver* in een doen, 90 ℔ n. dikke *f* 97. — *Garst* niet in omgegaan. — *Koolzaad* op 9 vat. Sept. *f* 402; dito Oct. *f* 396, dito Nov. *f* 399.

AMSTERDAM, 26 September. *Raapolie* williger, ord. cond. *f* 41; vliegend *f* 40; p° Oct. *f* 40; p° Nov. *f* 40 à *f* 40¼; p° Dec. *f* 40¼ à *f* 40½; p° Mei 1850 *f* 40¾ à *f* 41. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31; vliegend *f* 30. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39.

NIJMEGEN, 25 September. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 711 verkochte mudden *tarwe*, per mud *f* 7,95; van de 535 verkochte mudden *rogge* *f* 4,28; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 3,60 en de laagste *f* 3,25; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 4,40 en de laagste *f* 4; van de *haver* de hoogste prijs *f* 2,50 en de laagste *f* 2. *Aardappelen* *f* 0,90 à *f* 1,05.

LONDEN, 24 September. *Tarwe*, met aanzienlijken aanvoer uit het buitenland, weinig verkocht; de prijzen nagenoeg als voren. *Haver*, met uitzondering der puike soorten, flaauw. *Garst*, *boonen* en *erwten* als voren.

209de STAATS LOTERIJ.

Trekking der eerste Klasse.

3de Lijst. N°. 13794, een prijs van *f* 5000. N°. 18810, een prijs van *f* 2500. N°. 13595, een prijs van *f* 1000.

De breede kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Middelburg heeft uit het geformeerde drietal tot predikant beroepen ds. J. J. L. TEN KATE, te Almkerk.

De kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Vlissingen, heeft geformeerd het volgend viertal: DD. *G. Barger Jr.*, te Vreeland; *L. G. T. Creutzberg*, te Veere; *F. C. van den Ham*, th. dr. te Harderwijk; *D. Bresser*, te Strijen.

Sedert 19 September hebben de uitgevers der *Haarlemsche Courant* ontvangen de volgende liefdegiften:

Door tusschenkomst van de heeren *Marlof en Z.* te Amsterdam: van A. en B. R. 1 coup. 4 pc. n°. 31541 *f* 19,80, benevens 20 c., te zamen *f* 20, voor de cholera-lijders te *Hedel*; — en 1 dito coup. n°. 31540, benevens 20 c., te zamen *f* 20, mede van A. en B. R., voor de cholera-lijders te *Montfoort.*

Voor de weduwe met elf kinderen *f* –,50.

Van N. te 's Gravenhage in goud *f* 10, met de woorden: „ *De Heer zegene deze bijdrage*", voor het kerkgebouw in het Hollandsche-veld.

Van den heer burgemeester te Bloemendaal, gecollecteerd op zondag 23 Sept. j. l. in de kerk aldaar, *f* 20, bestemd voor de cholera-lijders: te *Katwijk* *f* 5, te *Noordwijk* *f* 5, te *Hedel* *f* 5, te *Montfoort* *f* 5.

Voor de noodlijdenden te *Montfoort*, door tusschenkomst van de heeren *Marlof en Z.*, van H. en M. *f* 5; van J. S. H. *f* 5.

Voor de noodlijdenden te *Hedel*, van F. K., door tusschenkomst van den heer *J. van Bonga*, *f* 1.

26 September.

*** De commissie voor de noodlijdenden door den brand te Grafhorst heeft sedert de laatste aankondiging ontvangen:

Van L., te Doesborgh, *f* 1,50; van N. N., te Wolvega, *f* 10.

Door de wel-eerw. heeren: *G. Molenkamp*, te Delft, *f* 9,90; *A. J. Schröder*, te Arnhem, *f* 4,95.

Door de sub-commissien: te Groningen *f* 53,63; te Arnhem *f* 83,01; te Haarlem *f* 76,14; te Rotterdam *f* 68,15.

Waarvoor den milde gevers dank wordt betuigd namens, zoo vele ongelukkigen, wier belangen nogmaals de liefdadigheid onzer landgenooten worden aanbevolen. De commissie voornoemd,

Kampen, C. H. A. ENGELENBERG, President.
22 *September* 1849. W. H. WARNSINCK Jzn., Secretaris.

*** BADHUIS TE *ZANDVOORT.*

Zondag 30 *September* 1849.

MATINÉE MUSICALE,

onder Directie van den Heer J. EDUARD STUMPFF, ten voordeele der noodlijdende betrekkingen van slagtoffers der Cholera te *Zandvoort.*

PROGRAMMA.

1. Introductie uit de Opera *la Somnambule.*
2. Potpourie uit de Opera *des Nachtlager in Granada.*
3. Duët uit de Opera *les Puritains.*
4. Fantaisie *La Norma.*

1. Aria van *Bellini.*
2. Souvenir de *la Fille du Regiment.*
3. *Mai Träume Walzer*, gecomponeerd van Prins *Metternich.*
4. Les Beautés de l'Opéra *les Huguenots.*
5. Finale.

Aanvang des morgens ten 12½ ure.

Entrée prijs *f* 1,50.

Kastelein van het Badhuis, J. M. G. FUNCKLER.

*** T E K O O P:

Eene mooije verzameling van een-, twee- en driejarige ANANASPLANTEN. Te bevragen bij HENDRIK JANSEN, op *Biljoen*, bij Velp. Brieven *franco.*

*** Te *ARNHEM* tegen NOVEMBER te HUUR, voor matigen prijs: Een net HUIS, met zeven Kamers, TUIN, enz., nabij het Hôtel *Belle-Vue*, op den Utrechtschen Straatweg, genietende een heerlijk uitzigt over de Betuwe. Informatiën, *franco*, bij den Boek- en Courantdrukker G. J. THIEME, te Arnhem.

, **NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.**

De Directie maakt bekend, dat door haar zullen worden geveild, te *Amsterdam*, op *Donderdag den* 11*den October* 1849, des voormiddags ten elf ure, in het Lokaal *de Zwaan*, op den Nieuwendijk, de navolgende hoeveelheden *Java*-THEE, liggende in entrepôt (regten *f* 12), als:

		te Amsterdam:			
Tegel	70/8				Kisten.
Boey	904/4				„
Congo Boey	129/4				„
Congo	4824/4	191/12			„
Kempoey	1099/4				„
Souchon	908/4	1891/12			„
Pecco	313/4	560/12			„
Soepoey Pecco		15/12			„
Thonkay	1356/4				„
Schin	495/4				„
Hysant Schin	199/4				„
Hysant	375/4	372/12			„
Uxim		172/12		93/32	„
Joosjes G B		70/12	19/16	10/32	„
Id. F B		80/12	21/16	6/32	„
		te Rotterdam:			
Tegel	20/8				Kisten.
Boey	540/4				„
Congo Boey	22/4				„
Congo	2214/4	145/12			„
Kempoey	361/4				„
Souchon	362/4	1230/12			„
Pecco	295/4	305/12	8/16		„
Thonkay	227/4				„
Schin	294/4				„
Hysant	253/4	171/12			„
Uxim		66/12			„
Joosjes G B		128/12	20/16		„
Id. F B		21/12	40/16	18/32	„

van de aanvoeren 1847, 1848 en 1849, aangebragt per diverse schepen, van Java; leverbaar per ontvangcedullen.

De Stellen en Monsters zullen in tijds worden verkrijgbaar gesteld.

Amsterdam, 8 *September* 1849.

VAN DER OUDERMEULEN, Pres.
GOUDSWAARD, Dir., fung. Secret.

, Mijne Echtgenoote, *H. C. TEENGS*, beviel heden van een' ZOON. G. J. VERSTEEGH.
EDAM, 19 September 1849.

, Heden is, door Gods goedheid, gelukkig van eene welgeschapene DOCHTER verlost *AMARENTIA THEODORA FARRET*, geliefde Echtgenoote van
SEXBIERUM, R. JENTINK,
21 September 1849. Predikant.

, Heden beviel vrij voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *WIBBINA ELISABETH WEYTING*, hartelijk geliefde Echtgenoot van
HELLEVOETSLUIS, G. DE LANG Jr.,
22 September 1849. Genees- en Verloskundige en Stedelijk Heelmeester.

, ZWAAG, den 22sten September 1849. Heden beviel mijne Echtgenoote, *N. SCHUYTEMAKER*, van een' ZOON. F. OYEVAAR, Burgemeester.

, UTRECHT, 22 September 1849. Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe *C. J. VISSCHER — PESTERS.*

, 's GRAVENHAGE, den 22sten September 1849. Heden beviel van eene DOCHTER *P. A. VAN DEN HEUVELL*, Echtgenoot van
L. HARTT, gep. Majoor.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, Heden beviel van een' ZOON *F. DE VRIES*, geliefde Echtgenoote van A. A. DITT.
MEPPEL, den 23sten September 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel, door Gods goedheid, zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON mijne geliefde Echtgenoote, *LEOPOLDINA MARIA*, geb. Gravinne *VAN LIMBURG STIRUM.*
FREDERIK VAN HOGENDORP.
's GRAVENHAGE, den 23sten September 1849.

, Is zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON bevallen *A. E. ROLLANDET, ENKLAAR.*
LEYDEN, den 23sten September 1849.

, Te OUD-BEIJERLAND beviel den 24sten September 1849 van eenen ZOON Vrouwe *J. M. WIJNAENDTS*, geboren *VON BECKERATH.*
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen, doch *dooden* ZOON *J. R. E. VAN RIJSSEN*, geliefde Echtgenoote van J. D. DOORMAN.
UTRECHT, 24 September 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *CORNELIA HUDIG*, geliefde Echtgenoot van
ROTTERDAM, Mr. W. S. VAN REESEMA.
den 24sten September 1849.

, ARNHEM, den 31sten Augustus 1849. Heden overleed mijne geliefde oudste Dochter, ARNOLDA GERARDA WILHELMINA, diep betreurd door mij en mijne overige Kinderen. GERs. BROEKHOFF.
Uithoofde van overzeesche Betrekkingen is deze niet vroeger geplaatst.

, Op heden overleed alhier, na een lang en smartvol lijden, in den gezegenden ouderdom van ruim zes en tachtig jaren, mijne innig geliefde Moeder, JOHANNA CATHARINA DUMOLIN, Wed. *Benjamin Bischoff.*
HAARLEM, TH. BISCHOFF,
14 September 1849. Wed. *A. van Valderen.*

, Heden morgen overleed alhier, tot bittere droefheid van mij, zijne Behuwd-Moeder, en verdere Betrekkingen, in den ouderdom van nagenoeg vier en een half jaar, aan de gevolgen van hevige Stuipen, LENARD JULIANUS, eenig Kind van den Heer JAN TYHOFF, thans afwezig, en van wijle deszelfs Echtgenoote, Mejufvrouw *Lena Juliana Jansen.*
VRIEZENVEEN, A. TYHOFF,
den 15den September 1849. geb. KRUYS.
Eenige kennisgeving.

, Het KIND dat God ons gaf nam Hij heden tot zich; met diepen weemoed wenschen wij in zijnen heiligen wil te berusten.
EXMORRA c. a., A. W. VERMEIJ, Predikant.
21 September 1849. S. M. VERMEIJ,
VAN EIJK ROOS.

, Het behaagde den Almagtige mijn' geliefden Echtgenoot, J. VAN STARRENBURG, door den dood van mij weg te nemen. Heden nacht eindigde hij zijn werkzaam en nuttig leven, in den ouderdom van zestig jaren, van welke ik er ruim vier en twintig met hem mogt doorbrengen in een' gelukkigen Echt, mij nalatende drie Kinderen, die met mij weenen. Ik betreur den liefderijksten Echtgenoot en zorgvuldigsten Vader en verwacht van boven de kracht om mijn zwaar verlies met christelijke onderwerping te dragen.
DELFSHAVEN, A. ADRIAANSZ,
21 September 1849. Wed. *J. van Starrenburg.*

, Op den 21sten September 1849 is te UTRECHT, in den ouderdom van ruim 74 jaren, overleden de Wel-Edel-Gestrenge Heer FLORIS COENRAAD MUIJSKEN, Oud Kanton-Regter.
Eenige kennisgeving.

, Op den 20sten Augustus overleed te *Groningen*, aan eene korte, doch hevige ziekte, in den ouderdom van ruim 50 jaren, tot diepe smart harer vijf Kinderen en verdere Betrekkingen, MARIA JOHANNA JACOBA WICHERS, Weduwe van wijlen den Heer Mr. *G. de Waal.* Eenige kennisgeving.
GRONINGEN, den 24sten September 1849.
Uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen is deze eerst nu geplaatst.

, Heden overleed, na een langdurig lijden, mijn geliefde Echtgenoot, BERNARDUS EVERWENNINCK, diep betreurd door mij en allen die hem gekend hebben.
ZUTPHEN, H. W. NIKKELS,
22 September 1849. Wed. *B. Everwenninck.*
Eenige kennisgeving.

, Heden overleed mijne geliefde Moeder, J. VAN ELDIK, laatst Weduwe van den Wel-Eerw. Heer *F. G. Immink*, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van ruim 81 jaren.
DEVENTER, S. B. VAN KOOTEN.
22 September 1849.

, MONTFOORT, 22 September 1849. Heden overleed alhier de Heer BAREND WIVECATE, in leven Wethouder dezer Stad en Koopman, in den ouderdom van ruim 72 jaren. Zijne Echtgenoot, MARIA STEENBEEK, ging hem den vorigen dag voor naar het graf, in den leeftijd van 82 en een half jaar.

, Heden overleed, in den ouderdom van ruim 41 jaren, mijne geliefde Echtgenoot, MARIA MIJS.
SOMMELSDIJK, JAN DE GRAAFF JBZOON.
23 September 1849.

, Behaagde het den Allerhoogste om voor eenige dagen onzen waarden Vader tot zich te nemen, thans moesten wij, mede na eene kortstondige ongesteldheid, ook onze geliefde Zuster missen, Mejufvrouw IDA MARIA ANTONIA MECIMA.
VIANEN, *Mede namens mijne Broeders*,
24 September 1849. J. F. DE MEIJ MECIMA.
Eenige kennisgeving.

, Voor de vele bewijzen van deelneming, ons, bij het overlijden onzer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, *Geertruida Bordewijk*, Weduwe van *Cornelis Wijnands*, betoond, betuigen wij bij dezen onzen hartelijken dank.
C. VAN INGEN.
BLOEMENDAAL, M. VAN INGEN,
26 September 1849. geb. WIJNANDS.
J. WIJNANDS.

, *De Directeur over den Straatweg van Haarlem, over Overveen, naar Bloemendaal*, adverteert, aan de Deelhebbers in de Negotiatie op denzelven, dat de REKENING van Ontvang en Uitgaaf, sedert den 1sten September 1848 tot 31 Augustus 1849, van heden af tot half October aanstaande, ten zijnen Kantore ter visie ligt, alwaar met en na 15 October voornoemd zal worden uitbetaald EEN JAAR INTREST, à 5 pc., verschenen geweest 1 September 1849, en zulks tegen intrekking der door de Eigenaren geteekende Intrest-Kwitantien, bij de Acten van Aandeel gevoegd.

, *De Directeur over den Straatweg van Bloemendaal naar de Zandpoort* adverteert, aan de Deelhebbers in de Negotiatien op denzelven, dat de REKENING van Ontvang en Uitgaaf, sedert den 1sten September 1848 tot ultimo Augustus 1849, van heden af tot half October aanstaande, ten zijnen Kantore ter visie ligt, alwaar met en na den 15den October voornoemd zal worden uitbetaald EEN JAAR INTREST, à negen Gulden per Aandeel, verschenen geweest 1 September 1849, en zulks tegen intrekking der door de Eigenaars geteekende Intrest-Kwitantien, bij de Acten van Aandeel gevoegd.

, De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen MAARTEN MUIJS, gewoond hebbende te Purmerende, doch op den 20sten December 1848 te Woerden overleden, worden opgeroepen, om op Dingsdag den 2den October 1849, des morgens 11 ure, te verschijnen in het Logement *de Keizerskroon*, op de Wagenbeurs te Purmerende, ten einde kennis te nemen van de Rekening en Verantwoording in dien Boedel: zullende, geen verzet plaats hebbende, onmiddelijk daarna tot de uitbetaling der schuldvorderingen worden overgegaan, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap zal strekken.

, Aan 't Gymnasium te *Winschoten* wordt gevraagd: Een DOCENT, Protestant, voor de oude en moderne Talen, òf voor de eerste, òf de laatstgemelde. Tact voor omgang met- en 't onderwijzen van Jonge Lieden uit den beschaafden stand is hoofdvereischte. Brieven *franco* aan Dr. NOORDEWIER.

, Aan een *Instituut*, waar men zich tot een klein aantal Elèves en geene Externen bepaalt, verlangt men een SECONDANT. Hoofdvereischten zijn: Protest. Godsdienst, tweede Rang, grondige kennis van de Fransche Taal en geschiktheid om met Jonge Lieden uit den beschaafden stand om te gaan. Men wordt verzocht, *franco*, onder de letters L. D., zich te adresseren aan den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

, **TABAKSHANDEL.**

Men vraagt tegen primo November een fatsoenlijk JONGELING, niet beneden de 15 jaren oud, van de Protestantsche Godsdienst, om zich als *Leerling* te bekwamen in eene *Tabaks-Affaire*, tegen een matig Kostgeld. Hiertoe inclinerenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder de Letters F. L., bij de Boekhandelaars LEEPEL en BRAT, in de Molsteeg te Amsterdam.

, Sedert 22 September is onze *Looper* of *Winkelknecht*, R. BROEKMIJER, *niet meer* in onze dienst.
A. VAN DER MAAREN EN COMP.
Haarlem, 1849.

, *Burgemeester en Assessoren van* OUDERKERK AAN DEN IJSSEL maken bij deze bekend, dat de KERMIS aldaar, invallende op den 30sten September 1849, dit jaar **geen** plaats zal hebben.
Ouderkerk aan den IJssel, den 14den September 1849.
Burgemeester en Assessoren voornoemd,
VAN WANING, Burgemeester.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. HOOGENDIJK EZN., Ass., L. S.

, Door het overlijden van mijnen Echtgenoot, den Heer G. J. MOLENAAR, is heden de KOPER- en METAALGIETERIJ en KOPERSLAGERIJ door mij overgedaan aan de Heeren J. DE MANDT en J. DEN BAARS.
Erkentelijk voor het vertrouwen, dat mijn' Echtgenoot steeds heeft ondervonden, doe ik deze strekken om de nieuwe Eigenaars der Fabriek (die zich tevens met de liquidatie der oude zaken willen belasten) gunstig aantebevelen. Wed. G. J. MOLENAAR.
Dordrecht, 24 *September* 1849.

, De ondergeteekenden, Eigenaars geworden zijnde van de KOPER- en METAALGIETERIJ en KOPERSLAGERIJ van wijlen den Heer G. J. MOLENAAR, voornemens zijnde die *Affaire* voor gemeene rekening dadelijk voorttezetten, onder de Firma G. J. MOLENAAR & Co., nemen, ingevolge bovenstaande Advertentie, de vrijheid hunne Fabriek met bescheidenheid aantebevelen. J. DE MANDT.
Dordrecht, J. DEN BAARS.
24 *September* 1849.

, Voor alle HUISVROUWEN, die van blinkende Keukens, heldere Spiegels, glansrijk Zilver, enz., houden, is het **POETSPOEIJER** uit de SCHUMACHERSCHE WETSTEENFABRIEK van groote waarde. Geen Schuurgoed is zoo zacht en fijn en geen neemt zoo spoedig het vuil van het Metaal, zonder den glans in het minst te beschadigen.

Het is ook het beste Middel om aangeslagen Lampenglazen in een oogenblik zoo helder als kristal te poetsen.

De prijs is 20 Cents per Pak, waaraan eene gewone Huishouding zes maanden genoeg heeft.

Amsterdam, Verkoophuis.
Assen, *H. P. A. v. Gorcum.*
Arnhem, *G. Holland.*
" *G. W. Tikkel.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*
Apeldoorn, *Bruno Tideman.*
Bergen-op-Zoom, *D. Pouwels.*
's Bosch, *F. L. Welsch.*
Breda, Wed. *Julianus.*
Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*
Dordrecht, *J. Veth Jr.*
Dokkum, *A. Schaafsma.*
Delft, *J. T. Wagner.*
Deventer, *B. H. Tikkel.*
Gouda, *A. Goedraad.*
Gorinchem, *H. Bodery.*
Groningen, *R. Hartman.*
Goes, *J. Bouwens.*
's Hage, *Sack en Comp.*
Haarlem, *J. Larsen.*
Harderwijk, Wed. *G. Tijhoff.*
Harlingen, *L. P. Mirande Pz.*
Hoorn, *L. B. Ruttenberg.*
Hellevoetsluis, *H. G. van Steeden.*
Kampen, Jufvr. *M. Vooght.*
Leyden, *A. Dirks.*
Leeuwarden, *S. P. Postma.*
Middelburg, *C. J. Kries.*
Monnickendam, *P. de Boer Pz.*
Nijmegen, Gebr. *Swemmelaar.*
Nieuwe-Diep, *T. Groen.*
Rotterdam, *J. A. Klinger en Co.*
Schiedam, Jufvr. *A. B. Roepius.*
Sneek, *P. T. Potma.*
Tiel, *L. Ulfelder.*
Utrecht, *Ferd. Meijer.*
Veendam, *S. Savenije.*
Winschoten, *G. Wasmann.*
Zaandijk, *P. de Boer.*
Zutphen, *J. H. A. Wanslevan.*
Zwolle, *W. Ulderink Jr.*
(27/9 49.)

, **WINTERKAMER-BLOEMTUIN.**

POLMAN MOOY, Bloemist te Haarlem, heeft de eer alle beminnaars van bovenstaande te berigten, dat zijne beschrijvende PRIJSCOURANT, van artikelen daartoe geschikt, van heden af aan, op *franco* aanvrage, verkrijgbaar is.

, **GRUTTERIJ.**

Men biedt aan, te HUUR of te KOOP: Een der soliedste PAARDEN GRUT- en PELMOLENS, met Eest en Toebehooren, gelegen in een der volkrijkste Dorpen van Gelderland en wel aan eene Rivier. Aanvaarding 1 November 1849, of naar verkiezing. Men kan er ¾ van het Kapitaal op gevestigd laten, zulks verkiezende. Ook kan men den Molen, zonder Gebouw, met Toebehooren Koopen, uiterst geschikt. Adres *franco*, onder Lett. H., aan de Boekhandelaren E. LION en ZONEN, te 's Hertogenbosch.

, UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR, te Voorschoten, om dadelijk te aanvaarden: Een TIMMERMANS- en WAGENMAKERS-WINKEL, welk lokaal ook zeer geschikt zoude zijn ter inrigting voor een' *Kruideniers-Winkel* of voor andere *Affaires*. Te bevragen bij den Heer D. VAN LEEUWEN, te Voorschoten. Brieven *franco*.

*** AAN DEN HANDEL.

Door sterfgeval wordt in eene der Zuid-Hollandsche Steden, voor eenen matigen prijs, ter overneming aangeboden: Eene in volle werking zijnde TABAKS- en KRUIDENIERS-AFFAIRE, welke een **burger bestaan** opleverd en voor uitbreiding vatbaar is, gelegen op eenen volkrijken Stand. Het HUIS te KOOP of te HUUR, zullende de nog aanwezige voorraad tegen marktprijs worden overgedaan. Adres, per *franco* Brieven, onder Letter Z., aan *het Commissie-, Handel-, Huur- en Verhuur-Kantoor* te Leyden.

*** G. W. WESSELING zal op Maandag den 1sten October 1849, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken; Memelsche Wagenschotten en Eiken Balken; Wijburger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Narva Sparren, een partijtje Esschen Riemen en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** G. J. KOOPMAN, Th. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 1sten October 1849, des middags ten twaalf ure, te Amsterdam, in het Lokaal *Vereeniging*, in de Warmoesstraat, presenteren te verkoopen: Extra mooije nieuw aangekomene DRAMSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers, Eikenhout, Kolders en Deelen. Kroon Greenen en Vuren Riga, Narva en Dantziger Balken, extra lange Deelen, Sparhouten en Sparren; Memelsche Platen, Eiken Balken en Frederikhavensche Deelen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

*** Op Woensdag den 3den October 1849, des voormiddags ten 10 ure precies, zal, ten zijnen Sterfhuize, te Delft, aan het Oude Delft, in Wijk 1, Nommer 70, publiek worden verkocht: Alles wat door wijlen den Heer W. H. SCHMIDT, in leven Kunstschilder, is nagelaten, dat behoord heeft tot zijn' Atelier of tot het Kunstvak door hem uitgeoefend. Zullende des daags te voren, van 10 ure voor- tot 2 ure na den middag, aan de gegadigden de gelegenheid gegeven worden om al hetzelve te zien; terwijl inmiddels nadere informatiën te bekomen zijn ten Kantore van den Notaris JACOBUS VERNEE, te Delft voornoemd.

*** De Notaris J. C. VAN KESSEL, te Rumpt, zal namens den Wel-Edelen Heer G. DRESSELHUIJS, te Lienden, publiek, op Donderdag den 4den October 1849, des voormiddags om tien ure, ten Huize van den Heer *J. van Ommeren*, te Lienden, op dag, in Percelen of massa, verkoopen:

Circa 160 stuks zware en gave SCHIETWILGENBOOMEN, staande op de kleine Blaauwe Kamp, onder Ommeren, nabij de Groote Brug, geschikt voor alle Werkhout, bijzonder voor Klompen- en Wagenmakers.

*** Op Dingsdag den 2den October 1849, des middags ten 12 ure, zal in het Logement *de Zwaan*, te Voorburg, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris H. VAN ZEGWAARD, worden verhoogd, afgeslagen en finaal gegund:

De BUITENPLAATS *LEEUWENSTEIJN*, gelegen onder de Gemeente Voorburg, groot 6 B., 73 R., 58 E., Kadaster Sectie A., N°. 466, 480, 522 en 523; bij veiling slechts in bod op *f* 17000,—.

Breeder omschreven bij Advertentie in deze Courant van 8, 15 en 22 Sept. jl., terwijl nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

*** Op Zaturdag den 13den October 1849, des namiddags ten 5 ure precies, zal men aan *het Locaal van Verkoopingen der Notarissen* te Utrecht, publiek verkoopen:

N°. 1. Een perceel BOUWLAND, groot 4 Bunders, 40 Roeden, 70 Ellen, waarin zich Steenaarde bevindt, gelegen te Utrecht, onder Tolsteeg, achter Soestbergen.

2. Het LOGEMENT *DE DRIE ROSKAMMEN*, zijnde het Veerhuis van Rhenen en Lienden, te Utrecht, achter het Vleeschhuis, Wijk H. N°. 572, voorzien van zes Kamers, Kelder en Zolder.

3. Eene STALLING, naast het vorige Perceel, ingerigt voor 20 Paarden, met Koetsierskamer, Zolder en Vliering.

4. Eene HUIZINGE, waarin eene *Tapperij* wordt uitgeoefend, binnen Utrecht, aan de Voorstraat, Wijk H. N°. 487, met eene Woning en afzonderlijk Bovenhuis daarachter, op de Breedstraat, Wijk H. N°. 355, voorzien van vijf Kamers, Keuken, Kelders en Zolders.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

*** UITNOODIGING!

Aan Heeren Boekdrukkers wordt berigt den verkoop, in de Huizinge, Choorstraat, Wijk 5, N°. 101, te Delft, der nagelatene en zeer aanzienlijke BOEKDRUKKERIJ van wijlen den Heer J. J. STUERMAN, in leven Stads-Drukker, welke zal plaats hebben op den 16den October eerstkomende en van heden af, tot vóór den dag der verkooping, van des morgens negen tot des namiddags vijf uren zal kunnen worden bezigtigd, zullende de belanghebbenden eene Nota der geheele Drukkerij aangeboden, aanwijzingen gedaan en verdere inlichtingen gegeven worden. De gedrukte Nota wordt op *franco* aanvrage *gratis*, onder Kruisband, afgegeven. Ook wordt aangeboden eene hoeveelheid van netto 1527 Ned. Ponden Letter-Specie, over welke men dadelijk kan beschikken.

*** HEDEN middag worden bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden, verkocht: Alle de Octavo GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE Werken; VRIJDAG die over Natuurkunde, Natuurlijke Historie en Landbouw en daarna de Werken van GRIEKSCHE en LATIJNSCHE Schrijvers en een gedeelte der DICHTKUNDIGE Werken; in beide Talen komen *belangrijke* Artikelen voor. — ZATURDAG middag de Mengelwerken en die over Opvoeding, Onderwijs en Taalkunde.

*** VOOR GYMNASIËN EN INSTITUTEN.

Bij den Boekhandelaar H. C. SCHETSBERG, te Leeuwarden, zijn van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

Dr. J. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO. RUDIMENTA der Grieksche Taal. Derde druk. Op nieuw bewerkt door Dr. N. J. B. KAPPEYNE VAN DE COPPELLO, *Praeceptor bij het Gymnasium te Nijmegen.* 1849. . . . à *f* 1,80.

Mr. A. J. J. BAKE, *in leven Rector te Leyden.* THEMATA of Opstellen ter vertaling in het Latijn. Tweede druk. Ingerigt volgens de tweede Uitgave der Rudimenta en naar de Latijnsche Spraakleer van MADVIG. 1849. . . . . . à *f* 1,80.

—————. RUDIMENTA der Latijnsche Taal. Tweede, *verbeterde en veel vermeerderde druk.* . . . . à *f* 2,40.

H. SCHEERDER, DIALOGUES Français et Hollandais, sur des sujets familiers, à l'usage des Ecoles. Vijfde druk. . . . . à *f* -,40.

J. VAN WIJK Rz. De verbuiging der zelfstandige en bijvoegelijke NAAMWOORDEN, voor de Nederduitsche en Fransche Talen, met eenige Opstellen ter vertaling, tot toepassing van dezelve. Veertiende, veel vermeerderde en verbeterde druk . . à *f* -,20.

—————. De HULPWERKWOORDEN, voor de Fransche Taal, met eenige Opstellen, enz. Vijfde druk. . . . . . à *f* -,20.

—————. De VOORNAAMWOORDEN, voor de Fransche Taal, met eenige Opstellen, enz. Tweede druk. . . . . . à *f* -,25.

—————. De REGELMATIGE WERKWOORDEN, voor de Fransche Taal, met eenige Opstellen, enz. Tweede druk. . . à *f* -,60.

N. J. SINGELS, *Instituteur te Leeuwarden.* BRIEVEN ter vertaling in de Hoogduitsche Taal, voor jonge Lieden die zich in het naauwkeurig schrijven dier Taal en in den gemeenzamen briefstijl wenschen te oefenen. . . . . à *f* -,40.

J. M. J. PANTEKOEK, *Leeraar voor de Wiskunst aan het Gymnasium te Leeuwarden.* Beginselen der CIJFERKUNST, benevens de Antwoorden der Voorbeelden. *Vier Stukjes.* . . . . . à *f* 1,40.

Ieder Stukje is ook afzonderlijk te bekomen.

*** Bij P. A. REYNDERS, te Meppel, is uitgegeven:

HONGARIJE EN DE HONGAREN.

Geschied- en Aardrijkskundig overzigt, door

M. L. KAN en ***A. DIKHUIZEN.***

Aflev. I. *f* -,50.

Met 10 Afleveringen is dit Werk geheel compleet.

W. C. v. d. ZWAAG, Pred. te Dronrijp. HET CHRISTELIJK KERKGEZANG, zoo als het verdient te worden gewaardeerd en beoefend . . *f* -,30.

Uitgegeven ten voordeele der Diaconie aldaar.

*** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te Amsterdam, is verschenen:

BOOT, J. C. G., Latijnsche Vormleer, volgens de Spraakleer van *Madvig* bewerkt. 1847. Gr. 12°. *f* -,80.

CORVEY, H. A., Anweisung zum möglichst richtigen Gebrauche der Zeichensetzung oder Interpunktion f. Niederl. Lehranstalten und für Diejenigen, welche sich selbst, ohne Lehrer, in derselben unterrichten und üben wollen. 1847. Gr. 8°. . . . . . . *f* -,50.

CRUSIUS, G. Ch., Grieksch-Nederduitsch Woordenboek voor de Gedichten van *Homerus*, benevens eene verklaring der moeijelijke plaatsen, der gebruiken en instellingen van het helden-tijdvak. Voor Nederl. Scholen bewerkt door *Hm. Pol.* 1837. Gr. 8°. . . *f* 5,40.

DOZY, R. P. A., Dictionnaire détaillé des noms des vêtemens chez les Arabes. Ouvrage couronné et publié par la troisième classe de l'Institut Royal des Pays-Bas. 1845. Gr. 8°. . . . . . . *f* 5,20.

—————, —————, Le même gr. in 4to. *f* 8,30.

Fontes tres juris civilis Romani antiqui. — Legum XII tabularum, legis Juliae et Papiae Poppaeae et edicti perpetui Fragmenta. Adjectis tabulis chronologicis juris Romani. In usum lectionum Academicarum. 1840. Gr. 8°. . . . . *f* 1,40.

GERICKE, J. F. C., Javaansch-Nederduitsch Woordenboek, op last en in dienst van het Nederlandsch Bijbelgenootschap zamengesteld, uitgegeven op uitnoodiging van het Nederlandsch Gouvernement en vermeerderd en verbeterd door *T. Roorda.* 1847. Gr. 8vo., *gecartonneerd* . . . . *f* 22,90.

GROOT, A. D. CORNETS de, Javaansche Spraakkunst, uitgegeven in naam en op verzoek van het Bataviasche Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, door *J. F. C. Gericke*; tweede, verbeterde en vermeerderde uitgaaf, gevolgd door een Leesboek tot oefening in de Javaansche Taal, verzameld en uitgegeven door *J. F. C. Gericke*; op nieuw uitgegeven en voorzien van een nieuw Woordenboek, door *T. Roorda.* 1843. Gr. 8°. . . . . *f* 7,80.

Handleiding tot de studie der Oudheid, door ***J. C. SPAKLER*** en ***J. HEEMSKERK Azn.*** Dl. I (Inleiding, Taalkunde, Kritiek en Uitlegkunde, Geschiedenis der Oude Letterkunde). 1843. Gr. 8vo. *f* 4,60.

Ook onder den Titel:

Letterkunde der Grieken en Romeinen, door ***J. C. SPAKLER*** en ***J. HEEMSKERK Azn.*** 1843. Gr. 8°. . . . . *f* 4,60.

JAARSVELDT, J. van, Handleiding tot het eerste onderwijs in de Hoogduitsche Taal, voor de Nederl. Jeugd. 1847. Gr. 8°. . . . . . *f* -,80.

—————, —————, Beoefenende en vergelijkende Hoogduitsche Spraakkunst, ten gebruike voor Nederlanders. 1841. Gr. 8°. . . . . . *f* 1,60.

—————, —————, Theoret. pract. und vergleichende Holländische Sprachlehre für Deutsche, zum Gebrauch in Schulen, und für den Selbstunterricht. 1838. Gr. 8°. . . . . *f* 1,80.

MADVIG, J. N., Latijnsche Spraakleer voor Scholen, voor Nederlanders bewerkt door *J. C. G. Boot.* Tweede, verbeterde uitgaaf. 1848. Gr. 8°. *f* 3,15.

POL, H., Algemeene Geschiedenis, ten dienste van Scholen en Huisselijk Onderwijs. 1841—42. 3 Stukken, gr. 8°. . . . . *f* 8,45.

Ook onder de afzonderlijke Titels:

—————, Geschiedenis der Oude Volken en Staten. 1841. Gr. 8vo. . . . . . *f* 2,25.

—————, ————— Middeleeuwen. 1841. Gr. 8vo. . . . . *f* 2,45.

—————, ————— Volken en Staten van den nieuwen tijd 1842. Gr. 8vo. . . . *f* 3,75.

TEX, C. A. den, Encyclopaedia juris prudentiae. In usum lectionum Academicarum. 1839. 8°. major *f* 5,75.

WILDE, A. de, Nederduitsch-Maleisch en Soendasch Woordenboek, benevens twee stukken tot oefening in het Soendasch; uitgegeven door *T. Roorda.* 1841. Gr. 8°. . . . . *f* 3,75.

Binnen kort zal de pers verlaten:

BOOT, J. C. G., Latijnsche Syntaxis, volgens de Spraakleer van *Madvig* bewerkt. Gr. 12°.

*** In alle Boekwinkels is verkrijgbaar:

GRONDBEGINSELEN

DER

SCHEIKUNDE

strekkende tot een

LEESBOEK VOOR ALLE STANDEN,

DOOR

N. B. MILLARD,

met meer dan **zestig**, tusschen den Tekst geplaatste Houtsnêe-Figuren. Dit werkje is gedrukt in 12°. en bevat 260 compres gezette pagina's. De prijs is slechts *f* 1,50.

Daar de Scheikunde een' van die wetenschappen is, welke in onze dagen niet meer uitsluitend door *Geleerden*, maar ook door *Fabrikanten* en *Kooplieden* beoefend wordt, durft de Uitgever dit Werkje, als eene zeer *geschikte* en *doelmatige* handleiding voor **alle** Standen, ruimschoots aanbevelen. H. A. M. ROELANTS.

Schiedam, September 1849.

*** Bij TEN BRINK en DE VRIES, te Amsterdam, is verschenen:

GODGELEERDE BIJDRAGEN,

4de Stuk,

welk stuk geopend wordt met iets over CASPAR SIBELIUS, in leven Predikant te Deventer, volgens zijne onuitgegevene eigen levensbeschrijving, door Prof. ***H. W. TYDEMAN***; — en voorts *Beoordeelingen* van onderscheiden werken.

De prijs van den geheelen **Jaargang**, uit 6 Stukken (inhoudende 960 Bladz.) bestaande, is slechts *f* 6,70.

Ook is bij hen onlangs van de pers gekomen:

CHRISTELIJK HUISBOEK.

UIT HET WERK

UREN AAN DE GODSDIENST GEWIJD

(Stunden der Andacht),

VAN

HEINRICH ZSCHOKKE,

BIJEENVERZAMELD DOOR

J. M. L. ROLL,

Evangel. Luth. Predikant te Amsterdam.

In één Deel compleet, groot 567 Bladz. *zeer compresen*, hoewel duidelijken druk, ruim eens zooveel bevattende als twee gewone Octavo Boekdeelen. Prijs *f* 4,90.

*** A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, gaf onlangs uit:

DE DURGERDAMSCHE VISSCHERS.

EEN GEDICHT

VAN J. J. L. TEN KATE.

Met Vignet, in Karton. . . . . . . *f* -,90.

Dit keurige Dichtstuk heeft zoowel om de gebeurtenis, die er het onderwerp van uitmaakt, als om zijne letterkundige waarde, eene welverdiende belangstelling genoten. 't Heeft eene dubbele reden om zijne plaats te vinden in elke Bibliotheek.

NAGELATEN GEDICHTEN

VAN WILLEM MESSCHERT,

VERZAMELD DOOR

H. TOLLENS Cz.

Met Vignet in Staal en in Karton. . . *f* 2,90.

DE GOUDEN BRUILOFT,

DOOR **WILLEM MESSCHERT,**

met Vignetten van C. ROCHUSSEN

en een Voorberigt van

H. TOLLENS Cz.

In een heel linnen band, met Stempels. . *f* 3,25.

Vroeger gaf dezelfde Uitgever in het licht,

VAN Mr. I. DA COSTA:

Poëzy. Tweede druk. Twee Deelen, met Portret, in Karton. . . . . *f* 3,—.

Zangen uit verscheidenen leeftijd. Een Deel, in Karton. . . . . *f* 2,20.

Wachter! Wat is er van den Nacht? Tweede Druk. . . . . *f* -,60.

1648 en 1848. . . . . *f* -,60.

Rouw en Trouw. . . . . *f* -,80.

Alfonsus de Eerste. Treurspel. 2de Druk *f* -,80.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.